

L U D

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO
I KOMITETU NAUK ETNOLOGICZNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

TOM LXXXV ZA ROK 2001

Zespół Redakcyjny serdecznie dziękuje Pani mgr Monice Leonowicz, pełniącej przez wiele lat funkcję Sekretarza Redakcji „Ludu”, za współpracę i udział w przygotowaniu kilkunastu, od tomu LXXIII za lata 1989-1990 do tomu LXXXIV z roku 2000, roczników czasopisma.

„LUD” is regularly indexed in:

- *IBSS – International Bibliography of Social and Cultural Anthropology,*
- *IBZ – CD-ROM,*
- *Internationale Volkskundliche Bibliographie,*
- *„DEMOS – Internationale Ethnographische und Folkloristische Information”*

L U D

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA
LUDOZNAWCZEGO

I

KOMITETU NAUK ETNOLOGICZNYCH

ORGANE DE LA SOCIÉTÉ POLONAISE D'ETHNOLOGIE
ET DU COMITÉ DES SCIENCES ETHNOLOGIQUES

ZAŁOŻONY W ROKU

1895

PRZEZ

ANTONIEGO KALINĘ

OGÓLNEGO ZBIORU

TOM LXXXV

ZA ROK 2001

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE
KOMITET NAUK ETNOLOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK
POZNAŃ - WARSZAWA - WROCŁAW 2001

KOMITET REDAKCYJNY

Zbigniew Jasiewicz – przewodniczący, Zygmunt Kłodnicki,
Bronisława Kopczyńska-Jaworska, Anna Kowalska-Lewicka,
Dorota Simonides, Zofia Sokolewicz

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor naczelny – Zbigniew Jasiewicz
Zastępca redaktora naczelnego – Jacek Bednarski
Redaktor, sekretarz redakcji – Roman Bąk

Redaktor techniczny – Justyna Nowaczyk

Recenzenci tomu:

Michał Buchowski, Wojciech Burszta, Wanda Paprocka,
Danuta Penkala-Gawęcka, Sławoj Szynkiewicz, Ryszard Tomicki, Ryszard Vorbrich

Tłumaczenie streszczeń:

Zbigniew Nadstoga

Projekt okładki
Ewa Wąsowska

ISSN 0076-1435

MIW: 013

Publikacja dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE – WROCŁAW 2001
ADMINISTRACJA: 50-139 WROCŁAW, UL. SZEWSKA 36, TEL. (0-71) 37 55 004
REDAKCJA: 61-809 POZNAŃ, UL. ŚW. MARCIN 78,
TEL. (0-61) 829 48 17, FAX (0-61) 829 47 10
e-mail: jasezb@amu.edu.pl

DRUK: ZAKŁAD POLIGRAFICZNO-WYDAWNICZY M-DRUK W WĄGROWCU

SPIS TREŚCI

I. STUDIA I MATERIAŁY

Agnieszka Janowska – Mann, Ludowość w twórczości malarzy Młodopolskich. Na przykładzie tematyki huculskiej	13
Urszula Leher, Pamięć pokoleń. Z badań nad problematyką starości we wsiach karpackich	45
Arleta Nawrocka – Wysocka, Śpiewy protestanckie na Mazurach. Geneza i proces przemian	59
Alfonso Motuzas, Muzyka Kalwarii Żmudzkiej w Gordach (Samogitia) i Kalwarii Zebrzydowskiej: Zbieżności i różnice	83
Agnieszka Pokropiek, Elementy wyobrażenia monasteru jako „świętego miejsca”. Na przykładzie macedońskich legend lokalnych	107
Rafał Beszterda, Działalność Braci Morawskich w północnych Indiach	119
Jacek Dębiec, Opętanie. Społeczne znaczenia i funkcje fenomenu w perspektywie transkulturowej — zarys problematyki	143
Danuta Penkala – Gawęcka, Wybrańcy duchów, czyli jak zostać szamanem. Na przykładzie ujgurskiej szamanki z Kazachstanu	153
Paweł Jessa, Współczesny szaman kazachski. <i>Baksy Ajtkurman</i>	193
ks. Jacek Jan Pawlik, Klonowanie człowieka w świetle afrykańskiej symboliki bliźniąt	209
Lucjan Buchalik, Narodziny u Kurumbów.	223
Zygmunt Kłodnicki, <i>Polski Atlas Etnograficzny</i> — Historia, stan obecny i perspektywy	239
Aleksander M. Rieszetow, Zbigniew Jasiewicz, Korespondencja Kazimierza Moszyńskiego z Dymitrem Konstantynowiczem Zieleninem. Z materiałów Archiwum Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu	277

II. POGLĄDY I OPINIE

Waldemar Kuligowski, Wokół codzienności	289
Katarzyna Holc, Adam Pomieciński, Reklama. Pomiedzy hiperrzeczywistością a dokumentem	297
Tarzcjusz Buliński, Mariusz Kairski, Między gnozą a niedouczeniem. O <i>Psychologii mitu</i> Andrzeja Pankalli	305
Agnieszka Oleśkiewicz – Popiel, Uwagi o etnologii azjatyckiej z perspektywy Tajwanu i innych krajów Azji Południowo-Wschodniej	313

III. ROZMOWY I WSPOMNIENIA

Witold Armon, „Czytać samodzielnie i krytycznie dawne teksty”. Odpowiedzi na pytania Zbigniewa Jasiewicza	323
---	-----

IV. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE

- Etsuo Yoshino, *Polscy chłopcy w XX wieku. Podejście mikro-deskryptywne*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1997 (Hubert Czechowski) 335
- Zrozumieć biednego. *O dawnej i obecnej biedzie w Polsce*, red. E. Tarkowska, Wyd. Typografia, Warszawa 2000 (Adam Pomieciński) 339
- Grażyna Ewa Karpińska, *Miejsce wyodrębnione ze świata. Przykład łódzkich kamienic czynszowych*, „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 38, Łódź 2000 (Iwona Kabzińska) 341
- Przestrzeń kulturowego współistnienia*, red. I. Bukowska-Floreńska, Studia Etnologiczne i Antropologiczne t. 4, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000 (Barbara Olszewska-Dyoniziak) 347
- Śląsk, Schlesien, Slesko. *Przenikanie kultur*, red. Z. Kłodnicki, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Wrocław 2000 (Anna Szyfer) 351
- Jerzy Czajkowski, *Studia nad Łemkowszczyzną*, Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, Sanok 1999 (Zygmunt Kłodnicki) 353
- Justyna Kurczak, *Historiozofia nadziei. Romantyczne słowianofilstwo polskie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000 (Adam Kola) 356
- Riepriessirowanyje etnografy*, red. D. D. Tumarkin, Wostocznaja Litieratura, RAN, Moskwa 1999 (Veronika Beliaeva) 358
- The Small Indigenous Nations of Northern Russia. A Guide for Researchers*, ed. by D. A. Funk, L. Sillanpää, Abo Akademi University, Social Science Unit, Publication no. 29, Vaasa 1999; *Koriennyje małoczisliennyje narody Siewiera i Sibirii. Rukowodstwo dla issliedowatielej*, red. D. A. Funk, L. Sillanpää, Uniwersitet Akademii Abo, Sekcija Socjologiczeskich Issliedowanij, wyp. 29, Waasa 1999 (Tomasz Biela) 361
- Wanderer und Wanderinnen zwischen zwei Welten? Zur kulturellen Integration russlanddeutscher Aussiedlerinnen und Aussiedler in der Bundesrepublik Deutschland. Referate der Tagung des Johannes-Künzig-Instituts für ostdeutsche Volkskunde vom 7/8 November 1996*, hrsg. H.-W. Retterath, Freiburg 1998 (Edward Pietraszek) 365
- Alice Gaborján, *Cifraszűrök*, Budapest 2000 (Barbara Bazielić) 374
- Jozefas Perkovskis, *Žemaičiu liaudies meno ornamentas: forma ir simbolika*, red. nauk. A. Čepaitienė, Vilniaus Dailes Akademijos Leidykla, Vilnius 1999 (Katarzyna Marciniak) 376
- Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religioznawczej*, red. H. Zimoń SVD, Studia Religioznawcze 1, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2000 (Grzegorz Pelczyński) 377
- Anna Zadrożyńska, *Targowisko różności. Spojrzenie na kulturę współczesną*, Wydawnictwo Książkowe Twój Styl, Warszawa 2001 (Anna Torobińska) 379
- Monika Sznajderman, *Współczesna Biblia pauperum. Szkice o wideo i kulturze popularnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1998 (Marcin Andrzej Kafar) 380
- Dominika Jazwiecka-Bujalska, *Między magią a religią, czyli zabobony i przesądy wśród duchowieństwa katolickiego we współczesnej Polsce*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2000 (Inga Kuźma) 381
- Dorota Świtała-Trybek, *Święto i zabawa. Odpusty parafialne na Górnym Śląsku*, Prace i Materiały Etnograficzne t. 32, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 2000 (Anna Torobińska) 382
- PRL z pamięci*, red. Cz. Robotycki, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Etnograficzne” z. 36, Kraków 2001 (Dorota Skotarczak) 383

Ludwik Stomma, <i>Słownik polskich wyzwick, inwektyw i określeń pejoratywnych</i> , Oficyna Wydawnicza Graf-Punkt, Warszawa 2000 (<i>Robert Kornacki</i>)	384
Bogusława Budrovska, <i>Macierzyństwo jako punkt zwrotny w życiu kobiety</i> , Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Seria humanistyczna, Wydawnictwo Funna, Wrocław 2000 (<i>Katarzyna Chojnacka</i>).	384
Adam Krawiec, <i>Seksualność w średniowiecznej Polsce</i> , Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2000 (<i>Piotr Polewski</i>)	385
Marek Budzianek, <i>Łodzianie</i> , seria: Łodziana, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2000 (<i>Robert Kornacki</i>)	386
Zofia Traciewicz, <i>Oświata a procesy asymilacyjne wśród mniejszości ukraińskiej</i> , Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000 (<i>Justyna Tomaszewska</i>)	387
„Orbis Interior”. Pismo Muzealno-Humanistyczne nr 2, Muzeum Miejskie w Zabrze, Zabrze 2000 (<i>Inga Kuźma</i>)	387

V. KRONIKA

75. Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Ciechanów, 24 września 1999 (<i>Anna Brzozowska-Krajka, Małgorzata Golicka-Jabłońska</i>).	389
Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w okresie wrzesień 1999 — wrzesień 2000 (<i>Jerzy Adamczewski</i>)	392
76. Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Toruń, 22 września 2000 (<i>Małgorzata Wilbik</i>)	396
Prof. dr Jadwiga Klimaszewska honorowym członkiem Komitetu Nauk Etnologicznych PAN (<i>Danuta Tylkowa</i>)	400
Z prac Komisji do Badania Kultury Ludowej w Karpatach (<i>Danuta Tylkowa, Krystyna Hermanowicz-Nowak</i>)	401
Zebranie Komisji do Badania Wschodu Komitetu Nauk Etnologicznych PAN (<i>Przemysław Hinca</i>)	402
„Wielkomijskie kultury etniczne: przetrwanie i interakcje” — Interkongres Międzynarodowej Unii Nauk Antropologicznych i Etnologicznych, Pekin, 24–28 lipca 2000 (<i>Alicja Pasek</i>)	403
7. Konferencja Międzynarodowego Stowarzyszenia Etnologii i Folkloru (SIEF) — „Times, Places, Passages”, Budapeszt, 23–28 kwietnia 2001 (<i>Zbigniew Jasiewicz</i>)	405
X Międzynarodowa konferencja naukowa „Tradycje śląskiej kultury muzycznej” w ramach obchodów 100. rocznicy śmierci Rafała Ludwika Maszkowskiego, Wrocław, 16–17 marca 2001 (<i>Tomasz Michalewski</i>)	408
„Wśród pustyń, buszu, lasów i ogrodów. Spotkania z kulturą Aborygenów i Papuasów” — konferencja naukowa i wystawa w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi (<i>Anna Styczyńska</i>)	409
Wystawa etnograficzna „Szare jak ziemia, barwne jak pamięć” w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi (<i>Ewa Nowina-Sroczyńska</i>)	414
5th International Astra Film Festival w Sibiu, 25–29 października 2000 (<i>Michał Buchowski</i>)	418

VI. IN MEMORIAM

Ryszard Kukier 1924–2000 (<i>Teresa Dunin-Karwicka</i>)	421
---	-----

CONTENS

I. STUDIES AND MATERIALS

Agnieszka Jankowska-Mann, Elements of folk culture in the works of Young Poland artists. As exemplified by East Carpathian highlanders	13
Urszula Lehr, Remembrance of generations. Research into problems of age in Carpathian villages.	45
Arleta Nawrocka-Wysocka, Protestant songs in Mazury. Genesis and process of change	59
Alfonzas Motuzas, The music of the Samogitian Calvary and Zebrzydowska Calvary. Similarities and differences	83
Agnieszka Pokropek, A monastery as a „holy place” in Macedonian legends	107
Rafał Beszterda, The activity of Moravian Brethren in Northern India.	119
Jacek Dębiec, Demonical possession. Its social significance and functions from the transcultural perspective. An outline of problems	143
Danuta Penkala-Gawęcka, Chosen by spirits or how to become a shaman. The example of an Uighur shaman woman from Kazakhstan.	153
Paweł Jessa, <i>Baksy</i> Ajtkurman: a modern Kazakh shaman.	193
Jacek Jan Pawlik, Cloning of humans in light of the African symbolism of twins	209
Lucjan Buchalik, The birth of a Kurumba	223
Zygmunt Kłodnicki, <i>Polish Ethnographic Atlas</i> — history, present status and prospects.	239
Aleksander M. Rieszetow, Zbigniew Jasiewicz, Correspondence between Kazimierz Moszyński and Dmitri K. Zelenin. From the archives of the Russian Academy of Sciences in Sankt Petersburg.	277

II. VIEWS AND OPINIONS

Waldemar Kuligowski, On everyday life.	289
Katarzyna Holc, Adam Pomieciński, Advertising. Between hyperreality and a document.	297
Tarzcycjusz Buliński, Mariusz Kairski, Between gnosis and under education. About Andrzej Pankalla's <i>The Psychology of Myth</i>	305
Agnieszka Oleśkiewicz-Popiel, Remarks on Asiatic ethnology from the perspective of Taiwan and other South-East Asian countries.	313

III. CONVERSATIONS AND RECOLLECTIONS

Witold Armon, „Independent and critical reading of old texts”. An answer to questions posed by Zbigniew Jasiewicz	323
---	-----

IV. REVIEWS AND REVIEW NOTES

- Etsuo Yoshino, *Polscy chłopi w XX wieku. Podejście mikro-deskryptywne* (Polish peasants in the 20th century. A micro-descriptive approach), Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1997 (Hubert Czechowski) 335
- Zrozumieć biednego. *O dawnej i obecnej biedzie w Polsce* (To understand the poor. About the old and present poverty in Poland), ed. by E. Tarkowska, Wyd. Typografika, Warszawa 2000 (Adam Pomieciński) 339
- Grażyna Ewa Karpińska, *Miejsce wyodrębnione ze świata. Przykład łódzkich kamienic czynszowych* (A place isolated from the world. Tenement houses in Łódź, „Łódzkie Studia Etnograficzne” vol. 38, Łódź 2000 (Iwona Kabzińska) 341
- Przestrzeń kulturowego współistnienia* (The space of cultural coexistence), ed. by I. Bukowska-Floreńska, Studia Etnologiczne i Antropologiczne vol. 4, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000 (Barbara Olszewska-Dyoniziak) 347
- Śląsk, Schlesien, Slesko. *Przenikanie kultur* (Śląsk, Schlesien, Slesko. Penetration of cultures), ed. by Z. Kłodnicki, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Wrocław 2000 (Anna Szyfer) 351
- Jerzy Czajkowski, *Studia nad Łemkowszczyzną* (Studies of the Rusnak culture), Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, Sanok 1999 (Zygmunt Kłodnicki) 353
- Justyna Kurczak, *Historiozofia nadziei. Romantyczne słowianofilstwo polskie* (Hope and the philosophy of history. Romantic Slavophilism in Poland), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000 (Adam Kola) 356
- Riepriessirowanyje etnografy*, red. D. D. Tumarkin, Wostocznoj Litieratura, RAN, Moskwa 1999 (Veronika Beliaeva) 358
- The Small Indigenous Nations of Northern Russia. A Guide for Researchers*, ed. by D. A. Funk, L. Sillanpää, Abo Akademi University, Social Science Unit, Publication no. 29, Vaasa 1999; *Koriennyje małoczisliennyje narody Siewiera i Sibirii. Rukowodstwo dla issliedowatielej*, red. D. A. Funk, L. Sillanpää, Uniwersitet Akademii Abo, Sekcija Socjologiczeskich Issliedowanij, wyp. 29, Waasa 1999 (Tomasz Biela) 361
- Wanderer und Wanderinnen zwischen zwei Welten? Zur kulturellen Integration russlanddeutscher Aussiedlerinnen und Aussiedler in der Bundesrepublik Deutschland. Referate der Tagung des Johannes-Künzig-Instituts für ostdeutsche Volkskunde vom 7/8 November 1996*, hrsg. H.-W. Retterath, Freiburg 1998 (Edward Pietraszek) 365
- Alice Gaborján, *Cifraszűrök*, Budapest 2000 (Barbara Bazielić) 374
- Jozefas Perkovskis, *Žemaičių liaudies meno ornamentas: forma ir simbolika*, ed. by A. Čepaitienė, Vilniaus Dailes Akademios Leidykla, Vilnius 1999 (Katarzyna Marciniak) 376
- Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religioznawczej* (Religions in the modern world. An outline of the study of religions), ed. by H. Zimón SVD, Studia Religiologiczne 1, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2000 (Grzegorz Pełczyński) 377
- Anna Zadrożyńska, *Targowisko różności. Spojrzenie na kulturę współczesną* (The diversity fair. A look at modern culture), Wydawnictwo Książkowe Twój Styl, Warszawa 2001 (Anna Torobińska) 379
- Monika Sznajderman, *Współczesna Biblia pauperum. Szkice o wideo i kulturze popularnej* (Modern pauperum Bible. Remarks on video and popular culture), Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1998 (Marcin Andrzej Kafar) 380

- Dominika Jaźwiecka-Bujalska, *Między magią a religią, czyli zabobony i przesady wśród duchowieństwa katolickiego we współczesnej Polsce* (Between magic and religion. Superstitions of Catholic clergy in modern Poland), Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2000 (*Inga Kuźma*) 381
- Dorota Świtała-Trybek, *Święto i zabawa. Odpusty parafialne na Górnym Śląsku* (A holiday and play. Church fairs in Upper Silesia), Prace i Materiały Etnograficzne vol. 32, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 2000 (*Anna Torbińska*) 382
- PRL z pamięci* (Polish People's Republic as she is remembered), ed. by Cz. Robotycki, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Etnograficzne” folio 36, Kraków 2001 (*Dorota Skotarczak*) 383
- Ludwik Stomma, *Słownik polskich wyzwisk, inwektyw i określeń pejoratywnych* (A dictionary of Polish invectives, curses and pejorative expressions), Oficyna Wydawnicza Graf-Punkt, Warszawa 2000 (*Robert Kornacki*) 384
- Bogusława Budrowska, *Macierzyństwo jako punkt zwrotny w życiu kobiety* (Motherhood as the turning point in the woman's life), Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Seria humanistyczna, Wydawnictwo Funna, Wrocław 2000 (*Katarzyna Chojnacka*) 384
- Adam Krawiec, *Seksualność w średniowiecznej Polsce* (Sexuality in medieval Poland), Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2000 (*Piotr Polewski*) 385
- Marek Budzirek, *Łodzianie* (The inhabitants of Łódź), series: Łodziana, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2000 (*Robert Kornacki*) 386
- Zofia Traciewicz, *Oświata a procesy asymilacyjne wśród mniejszości ukraińskiej* (Education and assimilation processes among Ukrainian minority), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000 (*Justyna Tomaszewska*) 387
- „Orbis Interior”. Pismo Muzealno-Humanistyczne No 2, Muzeum Miejskie w Zabrzu, Zabrze 2000 (*Inga Kuźma*) 387

V. CHRONICLE

- 75th General Meeting of Delegates to the Polish Ethnographic Society, Ciechanów, 24 September 1999 (*Anna Brzozowska-Krajka, Małgorzata Golicka-Jabłońska*) 389
- Report on the activity of the Main Board of the Polish Ethnographic Society from September 1999 to September 2000 (*Jerzy Adamczewski*) 392
- 76th General Meeting of Delegates to the Polish Ethnographic Society, Toruń, 22 September 2000 (*Małgorzata Wilbik*) 396
- Prof. dr Jadwiga Klimaszewska — an honorary member of the Committee of Ethnological Sciences, Polish Academy of Sciences (*Danuta Tylkowa*) 400
- The works of the Research Committee on Folk Culture in the Carpathians (*Danuta Tylkowa, Krystyna Hermanowicz-Nowak*) 401
- A meeting of the Research Committee on the Orient; Committee of Ethnological Sciences, Polish Academy of Sciences (*Przemysław Hinca*) 402
- „Metropolitan Ethnic Cultures: Maintenance and Interaction” — Inter-Congress of the International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, Peking, 24–28 July 2000 (*Alicja Pasek*) 403
- 7th Conference International Society for Ethnology and Folklore (SIEF) — „Times, Places, Passages”, Budapest, 23–28 April 2001 (*Zbigniew Jasiewicz*) 405
- 10th International conference „Traditions of Silesian musical culture” as part of the celebrations of the centennial anniversary of Rafał Ludwik Maszkowski's death, Wrocław, 16-17 March 2001 (*Tomasz Michalewski*) 408

„Surrounded by deserts, bush, forests and gardens. Meetings with aboriginal and Papuan culture” — a conference and exhibition at the Archeological and Ethnographic Museum in Łódź (<i>Anna Styczyńska</i>)	409
Ethnographic exhibition „Grey as soil, colourful as memory” at the Archeological and Ethnographic Museum in Łódź (<i>Ewa Nowina-Sroczyńska</i>)	414
5 th International Astra Film Festival, Sibiu, 25–29 October 2000 (<i>Michał Buchowski</i>) .	418

VI. IN MEMORIAM

Ryszard Kukier 1924–2000 (<i>Teresa Dunin-Karwicka</i>)	421
---	-----